

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ БИОТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ БИОЛОГИИ И БИОТЕХНОЛОГИИ
FACULTY OF BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуір 2022 жыл

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 6-8 апреля 2022 года

MATERIALS

International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 6-8, 2022

Алматы, 2022

АҒЗАНЫҢ ФИЗИОЛОГИЛЫҚ КҮЙІН АНЫҚТАУҒА ҚОЛДАНЫЛАТЫН БИОАКТИВТІ НҮКТЕЛЕР

Әуез М.Қ., Әшірбай А.Ғ., Сейтқадыр Қ.Ә., Исаева Н.Б.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
ashirbay01@gmail.com

Шығыс медицинасы, адамның барлық органдары бір-бірімен байланысты және олардың біреуінің ауруы бүкіл ағзаның жұмысына теріс әсер етеді деп мәлімдейді. Ұзақ мерзімді зерттеулер адам ағзасында белгілі бір аймақ немесе сызық бар екенін растады, олардың әрқайсысы белгілі бір органның терідегі көрінісі немесе проекциясы болып табылады. Дұрыс массаж көмегімен кез-келген физикалық немесе психикалық аурудан арылуға болады.

Созылмалы аурулар кезінде де нүктелік массаж дәстүрлі емдеу әдістеріне қарағанда әлдеқайда тиімді болуы мүмкін, өйткені оның қарсы көрсетілімдері жоқ (білікті орындалған жағдайда). Нүктелік массаждың қарқындылығы, ұзақтығы және әсер ету дәрежесі жеке анықталады. Нүктелік массажды басқа әдістерімен де қатар қолдануға болады.

Белгілі бір органға тиесілі және сызық арқылы қосылған нүктелер тобы «меридиан» деп аталады. Өмірлік энергия меридиандар арқылы және меридианнан меридианға ауысып отырады деген тұжырымдар бар. Қазіргі уақытта меридиандардан тыс орналасқан көптеген нүктелер анықталды. Ең алдымен, "нүкте" диаметрі 0,5 см-ге дейін болуы мүмкін. Сырттай, теріден айырмашылығы жоқ.

Нүктені инемен, саусақпен немесе басқа жолмен тітіркендіре отырып, тамырлар мен нервтерді, химиялық заттар мен гормондарды, жұлын мен миы қамтитын өте күрделі рефлекторлық механизм жүзеге асырылады. Бұл әсерде сиқырлы немесе мистикалық ештеңе жоқ. Терінің ішкі органдармен байланысы бұрыннан белгілі. Мысалы, терінің белгілі бір аймақтарының температурасы мен сезімталдығының жоғарылауы (Захарин - Гед аймақтары) терінің осы аймағымен жұлын арқылы байланысқан ішкі ағзаның ауруын көрсетуі мүмкін. Клиниктерге ауырсыну нүктелері кеңінен белгілі, мысалы олар, тригеминальды немесе сиатикалық жүйке, өт қабы аурулары кезінде пайда болады. Бұл учаскелер "Қытай" медициналық нүктелеріне сәйкес келеді. Нүктені табу үшін белгілерді пайдалану керек. Адам денесіндегі мұндай нұсқаулар білек және білек қатпарлары, тізе, қастар, көздер және т. б. болуы мүмкін.

Терідегі биоактивті нүктелердің электрөткізгіштігін зерттеу үшін Р. Фолль және оның серіктестері өз тәжірибесінде жеке биологиялық активті нүктелерге (БАТ - қытайлық акупунктура нүктелері) және пациенттің денесіндегі аймақтарға қолданылатын шағын электродтардың көмегімен электр тогын өткізу арқылы әсер ету әдісін қолданды. Бұл жағдайда нүктелік электродтар жай терідегі нүктелерге қойылады және оларға электроakupунктуралық анестезия кезіндегідей инелер енгізілмейді. Р.Фолльға сәйкес электротерапиядағы жиілік диапазоны 0,7-ден 10 Гц-ке дейін.

Қорыта келе, бас және мойын бөлімдеріне арналған жалпы және нүктелік массаждың адам организмiне әсерін терідегі биоактивті нүктелердің электрөткізгіштік көрсеткіштері бойынша зерттеу жұмыстары қазіргі таңда әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ның биология және биотехнология факультетінің биофизика және биомедицина кафедрасының «Хронобиология және экологиялық физиология» ғылыми зертханасында орындалады. Бас және мойын бөлімдеріне және сол аймақтардан өтетін меридиандардың бионүктелеріне жасалатын массаждың жалпы ағзаның физиологиялық күйіне әсерін зерттеу жұмыстың өзектілігін көрсетеді.

Ғылыми жетекшісі: б.ғ.к., аға оқытушы Кулбаева М.С.

Зулжалелова Ж.Қ. СЕМЕЙ ҚАЛАСЫНДА ДЕНДРАЛОГИЯЛЫҚ МАҚСАТТА ҚОЛДАНАТЫН ӨСІМДІКТЕР ТҮРЛЕРІН ЗЕРТТЕУ.....	114
2-СЕКЦИЯ	
БИОФИЗИКА, ФИЗИОЛОГИЯ, БИОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ БИОМЕДИЦИНА	
ЖӘНЕ НЕЙРО ҒЫЛЫМДАРДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ МӘСЕЛЕЛЕРІ	
СЕКЦИЯ 2	
СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ БИОФИЗИКИ, ФИЗИОЛОГИИ, БИОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ, БИОМЕДИЦИНЫ И НЕЙРОНАУКИ	
SECTION 2	
CURRENT ISSUES IN BIOPHYSICS, PHYSIOLOGY, BIOLOGICAL EDUCATION, BIOMEDICINE AND NEUROSCIENCE	
Абдильманов Д.Е., Төлеубекова А.Қ. ВОЗРАСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ АССОЦИАТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ НА ОСНОВЕ ОБРАТНОЙ СВЯЗИ.....	116
Абдугалиева Д. Т., Абдсент Д. Е., Өскенбаева А. Қ. ЖАСӨСПІРІМДЕРДІҢ БИОЛОГИЯ ПӘНІНЕН МӘСЕЛЕЛІ ОҚЫТУДА ОҚУ ҮЛГЕРІМ ДЕҢГЕЙІН ЗЕРТТЕУ.....	117
Абдураззакова Г.А. СТУДЕНТТЕРДІҢ ЖӘНЕ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ КАРДИОРЕСПИРАТОРЛЫҚ ЖҮЙЕСІНІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ЖАҒДАЙЫН ЗЕРТТЕУ.....	118
Айтқалиева Ж.А. СТУДЕНТТЕР МЕН МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ПСИХО-ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІН ЗЕРТЕУ.....	119
Аманбекова А.А. ТҮРЛІ ТОКСИКАНТТАРДЫҢ ОРГАНИЗМГЕ ӘСЕР ЕТУ ЖОЛДАРЫ.....	120
Аманғалиұлы Ы ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖОҒАРЫ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ ҮЛГЕРІМІНЕ ӘСЕРІН ЗЕРТТЕУ.....	121
Аманжолова Д.Т. ПРОБЛЕМАЛЫҚ ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ НЕГІЗІНДЕ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ДАҒДЫЛАРЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫН ЗЕРТТЕУ.....	122
Асанқұл Н.С., Баименова Ж.Қ., Сүйінбай З.Ж., Сейдалиева Н.М. ОНЛАЙН ФОРМАТТА БІЛІМ ДЕҢГЕЙІН ЖОҒАРЫЛАТАТЫН СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСТАРЫ.....	123
Аубакирова А.Б. АЛЛОКСАННЫҢ ҰЙҚЫ БЕЗІНІҢ ҚЫЗМЕТІНЕ ӘСЕРІ.....	124
Әбдіраш Р.С., Сауқынбаева М.М. ҚАН ҚҰРАМЫНА COVID-19-ДЫҢ ӘСЕРІН ЗЕРТТЕУ.....	125
Әбдуәли Н.Ә., Тауасарова М.К. БИОЛОГИЯ САБАҒЫНДА ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСТАРЫН ЖАСАУДЫҢ ОҚУШЫЛАРДА ҚАЛЫПТАСТЫРАТЫН ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІ.....	126
Әбибулла А.Ғ., Дүйсембек А.А. БИОЛОГИЯ ПӘНІНЕН ТОҒЫЗЫНШЫ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІС «САНДЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ» НӘТИЖЕСІН ЗЕРТТЕУ.....	127
Әбибулла А.Ғ., Дүйсембек А.А. ОҚУШЫЛАРҒА ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРДІ ПАЙДАЛАНУ АРҚЫЛЫ БИОЛОГИЯ ПӘНІНЕ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҒЫН ДАМУ.....	128
Әбілда Н.Ә. МЕКТЕПТЕ ӨСІМДІКТЕР ТАРАУЛАРЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРДІ ПАЙДАЛАНЫП ОҚЫТУДЫҢ ТИІМДІЛІГІН АНЫҚТАУ.....	129
Әбутәліп Д.М. COVID-19-ДЫ БИОЛОГИЯЛЫҚ ҚОСЫЛЫСТАРМЕН ЕМДЕУ БАРЫСЫНДАҒЫ ҚАН ҚҰРАМЫНДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕРДІ БАҚЫЛАУ.....	130
Әнтай А.Б., Аширбеков Е.Е., Шарипов К.О. ВЛИЯНИЕ СКРЫТОГО ГЕМОЛИЗА НА РЕЗУЛЬТАТЫ ИССЛЕДОВАНИЙ ЦИРКУЛИРУЮЩЕЙ микроРНК.....	131
Әуез М.Қ., Әшірбай А.Ғ., Сейтқадыр Қ.Ә., Исаева Н.Б. АҒЗАНЫҢ ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ КҮЙІН АНЫҚТАУҒА ҚОЛДАНЫЛАТЫН БИОАКТИВТІ НҮКТЕЛЕР.....	132
Базарбек Аружан Алтайқызы ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЕРІКТІ ЖӘНЕ ЕРІКСІЗ ЕСТЕ САҚТАУ ҚАБІЛЕТІН ЗЕРТТЕУ.....	133
Баймуратова А.Р., Батырбек Ж.М., Байзақова Б.А. ҚАНТ ДИАБЕТІ БАР БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕРДЕГІ ПСИХОФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРДІ ЗЕРТТЕУ.....	134
Бауыржанқызы Д. ВНЕДРЕНИЕ РЕЗУЛЬТАТОВ ИССЛЕДОВАНИЯ БИОЛОГИЧЕСКИХ МЕМБРАННЫХ СТРУКТУР В УЧЕБНЫЙ ПРОЦЕСС.....	135